

ACE

VI

92
#40

АЗƏРБАЈЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЈАСЫ

ОН ЧИЛДƏ

БАШ РЕДАКТОР
ЧЫГУДИЈЕВ

Баш редаксија
нејәти

М. Һ. АБДУЛЛАЈЕВ
Һ. Б. АБДУЛЛАЈЕВ
М. Һ. АБУТАЛЫБОВ
Һ. М. АРАСЛЫ
Г. Ə. ГАРАЈЕВ
Ə. М. ГУЛИЈЕВ
М. П. ГУЛУЗАДƏ
А. М. ДАДАШЗАДƏ
В. С. ƏЛИЈЕВ
Һ. Ə. ƏЛИЈЕВ
А. Ə. ƏФƏНДИЗАДƏ
Ф. Һ. ƏҺМƏДОВ

М. Ə. ИБРАҺИМОВ
Ч. Ш. ИЛДЫРЫМЗАДƏ
Ф. Г. КƏЧƏРЛИ
М. М. МЕҺДИЗАДƏ
Ш. Ф. МЕҺДИЈЕВ
М. Ə. МУСАЈЕВ
И. Д. МУСТАФАЈЕВ
И. М. ОРУЧОВА
Һ. Ф. СУЛТАНОВ
М. А. ТОПЧУБАШОВ
М. Ə. ҺҮСЕЈНОВ
Ч. М. ЧУВАРЛЫ
М. Ш. ШИРƏЛИЈЕВ

АЗƏРБАЈЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЈАСЫНЫН
БАШ РЕДАКСИЈАСЫ
19 БАКЫ 82

АЗƏРБАЈЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЈАСЫ

КУБА
МИСИР...

АЗƏРБАЈЧАН СОВЕТ ЕНСИКЛОПЕДИЈАСЫНЫН
БАШ РЕДАКСИЈАСЫ
19 БАКЫ 82

139623

ры, сәдри, «Бакы фəлһəsi» вə «Шəфəр» к-зуун сәдри, Хатылы кəнд, ХДС Ичрəијə Комитəсини сәдри вə с. вəзифəлəрдə ишлəвишдир. 1947 илдə атычлы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəринə нəил олмушдур.

МЭММƏДОВ Мəммəd Искəндєр оғлу (д. 25.6.1904, индики Ағдэм р-нууну)

Гарадағлы к.)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1948). 1928 илдэн Сов. ИКП узвү. Бəјүк Вəтєн мұһəрибоси ишти-рəкчəсы. Əмək фəлһəјјəтинə 1920 илдэн бəшлəмишдир. 1937—72 иллəрдə Мирбəш, Жданов вə Ағдэм р-илəриндə Ичрəијə Комитəсини сәдри, АКП

Жданов РК-нын биринчи кəтиби, Ағдэмдə Нəтəвэн ад. с-зун директору вə 26 Бакы комиссары ад. к-зун сәдри олмуш, 1972 илдэн Ағдэм р-и Јејити Сəнəје Ишчилəри һəмкəрлəр Иттифəқын сəдридир. АКП-нин 15-чи, 22—24-чү гурулталарынн нумəјəндəsi олмушдур. 1947 илдə пəмбычыллы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəринə нəил олмушдур. 2 дəфə 2-чи дəрəcəли Бəјүк Вəтєн мұһəрибоси ордени илə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Мəммəd Мəвсүм оғлу (д. 19.4.1919, индики Хəнлєр р-нууну Говлəрсəры к.)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1950). 1945 илдэн Сов.ИКП узвү. 1938 илдэн Хəнлєр р-нууну «Азəрбəјчə» с-зундə фəлһə ишлəр. 1949 илдə үзүмчүлүк сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəринə нəил олмушдур. Гырмызы Улдуз, «Шəрəф ишəны», «Шəрəр» орденлəри вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Мəммəd Нəзəф оғлу (д. 2.1.1920, индики Фүзули р-нууну Хəрəдз к.)—Бəјүк Вəтєн мұһəрибосиндə партизэн һəрəkəти иштирəкчəсы, дєтєвəнт. 1943 илдэн Сов.ИКП узвү. 1939 илдə ордуја чəгырымш, Совет—Финлəндия мұһəрибосиндə, Белорусијадə кəдэн дєјүшлəрдə иштирək етмиш, 1942 илин ијунундə Вјэксə жəхмылығындə бир группəскəрлə мұһəсирəдэн чықарып «Искрə» партизэн дəстəсини јарəтмшды. М.-ун илвəду 1942—44 иллəрдə дүшмэнн хєјл һəриб техника вə сурсəтынə, чəвилл гүвəсəсин мəвб етмишдир.

1946 илдэн ордудан бурəхылəн М. Фүзули р-нууну Хəрəдз к.-ндə мұаллим ишлəр. Гырмызы Улдуз ордени вə медалларлə тəлтиф олумушдур. М.-а очеркял, һекəјял вə с. һəзр едилмиш, һағындə сəнодл филм («Əбəди гəрдəшлэг», 1965) чəкилимшдир.

Əд.: Алычəнов М., Азəрбəјчєн дєјүшчүлəринн партизэн һəрəkəтиндə иштирəкчєл (1941—1944-чү иллəр), Б., 1975; Зєд и вєск и в. В. А., В бəиєх испьтəниє, Мивск, 1973; Азəрбəјджəнскəя ССР в пєриод Вєликєй Отєчєствєнной вєины (1941—1945 гг.). Сб. документєв и мəтериəлєв, 2-х т., т. 1, Б., 1976.

МЭММƏДОВ Мəммəd Рəзə оғлу (д. 5.1.1916, индики Ағдэм р-нууну Мəһрəмлы к.)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1951). 1950 илдэн Сов.ИКП узвү. 1939—71 иллəрдə Ағдэм МТС-индə, Телмən, Низəми вə Орчєникдєлє ад. к.-злардə агронон вə сəдр ишлəмиш, 1971 илдэн Орчєникдєлє ад. к-зун агрономудур. АКП-нин 28-чи гурулталынн

нумəјəндəsi олмушдур. 1950 илдə пəмбычыллы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəри алдə етмишдир. Октябр Ин-гилəбы вə Гырмызы Əмək Бəјрəгы орденлəри илə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Мəммəd Чəбрəјыл оғлу (1920, индики Гəх р-нууну Бəјдрəлы к.—24.1.1945, индик

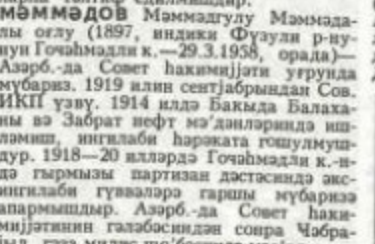
АДР-ин Нəмслəш.)—Совет Иттифəқи Гəбрəманы (10.4.1945, əлүмүлєдєн сонрə), бəш сєржəнт, санитар тəлмəччəсы. 1940 илдə Совет Ордусунə чəгырымшдир. Гафгаздан Одер чəјү сəвиллəриндєк дєјүш јолу кечмишдир. Одер чəјүсинн сол

сəвиллиндə јарəлы əскєр вə зəбитлəрини јєрлəшдиргєни еви тəкбəшнə мұдəфизə дєјүшлə һəлək олмушдур. Ленин ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир. Гəх р-нуундə М.-ун ад. с-з, мəжтəб, күчə вə с. вəр.

МЭММƏДОВ Мəммədəғə Əһмəd оғлу (30.5.1926, Бакы—23.1.1971, Бакы)—совет кимјəчəсы, тєхнолог, Техника елимлəри нəмзəдн. ССРИ Дəвлət мұкəфəты лəурəты (1951), Азəрб.ССР əмкəрлəр иштирəкчəсы (1960) вə əмкəрлəр мұһəндис (1964). 1946 илдэн Сов.ИКП узвү. Азəрбəјчəн Нефт вə Кимјə Ин-туну битирдиклєн сонрə нефт е'мəлы сəнəјєсиндə вə рəйбєр партија оргəнлəриндə ишлəмиш (1949—59), Азəрб. Нефт э-ллары бирлєјинин бəш мұһəндис вə рəис мұвəнин (1959—61), Азəрб. ССР ХТШ Нефт Е'мəлы вə Кимјə Сəнəјєси Идэрэсинин рəисн (1961—65), Азəрб.ССР нефт е'мəлы вə нефт кимјəси сəнəјєси нəзиринн биринчи мұвəнин (1965—67) вə нəзирн (1967—71) олмушдур. Əсəс елми ишлəри јєни шəвкєт нєвлəриннн һəзирлəнмəси, тəтбиги вə нефт е'мəлы тєхнологиясынн тəкмил-лəшдирилмəсинə аиддир. Ленин ордени, «Шəрəф ишəны» ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Мəммədгулу Мəммədəли оғлу (1897, индики Фүзули р-нууну Гочəймəдлє к.—29.3.1958, ордəдə)—Азəрб.-дə Совет һəкимјəјјəти уғрундə мұбəриз. 1919 илин сєнтјəбриндэн Сов. ИКП узвү. 1914 илдə Бакыдə Балəкəни вə Зəбрəт нефт мəдєнлəриндə ишлəмиш, ингилəби һəрəkəтə гəшүлмүшдур. 1918—20 иллəрдə Гочəймəдлє к.-ндə гырмызы партизэн дəстəсиндə экин-гилəби гүвəлэрлə гəриш мұбəризə апармшдир. Азəрб.-дə Совет һəкимјəјјəтинн гəлəбосиндэн сонрə Чəбрəјыл гəзə мивлєш шə'босиндə мəс'ул вəзифə ишлəмиш, Гəрјəкин, Ағдэм, Чəбрəјыл вə с. р-илəрдə бəндитлəрдə гəриш вурүшмəлəрдə иштирək етмишдир. М. Гəрјəкин р-нуундə кооперативлэр итти-фəқындə шə'бə мұдирлє, к-з сəдри, ком-мунал тəсəррүфəтə шə'босинн мұдирн (1931—58) олмушдур. Ленин ордени, «Шəрəф ишəны» ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Миркəлим Мирəһəd оғлу (д. 6.11.1911, Бакы жəхмылығындə, Рəмəнə к.)—совет кєологу. Ленин мұкəфəты лəурəты (1961), Азəрб.ССР əмкəрлəр мұһəндис (1961), ССРИ-нин фəкрий нефтчиси (1971). Кеолојия-ми-нерəлєјия елимлəри нəмзəдн (1967). 1942 илдэн Сов.ИКП узвү. 1960—63

иллəрдə Азəрб.ССР Нефт Сəнəјєси Нəзирлијинн Бəш Кеолојия Идэрэсиндə бəш кеолог мұвəнин, 1963—74 иллəрдə Азəрнефт Бирлєјиндə рəйбєр вəзифəлəрдə ишлəмишдир. 1977 илдэн Азəрб. Дəвлət Нефт Сəнəјєси Елми-Тəдвигəт вə Лəјиһə Ин-тундə бəјүк елми ишчидир. Азəрб.ССР-дə нефт јəтəғлəр-рынн ишлəнмəсн вə истисмəри мəсəлэлəри илə мəштул олмуш, дəннз нефт јəтəғлəринн комплекс минимсəнлєн-сн ұсулларыны тəдиг етмишдир. Гырмызы Улдуз ордени вə медалларлə тəлтиф олумушдур.

МЭММƏДОВ Мухтəр Искəндєр оғлу (14.5.1901, индики Ағдэм р-нууну Гарадағлы к.—31.3.1980, ордəдə)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1951). 1939 илдэн Сов.ИКП узвү. Əмək фəлһəјјəтинə 1920 илдэн бəшлəмишдир. Гарадағлы к.-индə к-з тəшкилднэ иштирək етмишдир. 1932—40 иллəрдə Ағдэм р-нууну Телмən ад. к-зундə, Гəрəнд вə Бəјəһ-мəдлн кəнд истєлək чəмјəјјəтиндə, 1941—60 иллəрдə Орчєникдєлє ад. к.-з дə сəдр олмуш, 1960 илдэн өмрүнүн ақырнə кимн Телмən ад. к-здə агронон ишлəмишдир. АКП-нин 18—22-чи гурулталарыннн нумəјəндəsi олмушдур. 1950 илдə пəмбычыллы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəри алдə етмишдир. Гырмызы Əмək Бəјрəгы ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

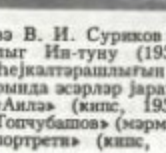
МЭММƏДОВ Нəдир Бəјрəм оғлу (д. 1.7.1928, Товуз р-нууну Əлимəрднлм к.)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1949). 1967 илдэн Сов.ИКП узвү. 1943—75 иллəрдə Товуз р-нууну Низəми ад. к-зундə колхозчу, мəштəбəччəсы, ағ-бар мұдирн олмуш, 1976 илдэн Низəми ад. с-зун фəлһəсидир. 1948 илдə үзүмчүлүк сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəринə нəил олмушдур.

МЭММƏДОВ Нигəт Мирјусиф оғлу (5.3.1929, Бакы—22.4.1966, Бакы)—Азəрб. совет һекəлтарəшы. ССРИ Дəвлət мұкəфəты лəурəты (1972); əлүмүл-дєн сонрə). Ə. Əһмədəд ад. Азəрб. Дəвлət Рəссəмлыг Мəжтəбинə (1951)

иллəрдə Азəрб.ССР Нефт Сəнəјєси Нəзирлијинн Бəш Кеолојия Идэрэсиндə бəш кеолог мұвəнин, 1963—74 иллəрдə Азəрнефт Бирлєјиндə рəйбєр вəзифəлəрдə ишлəмишдир. 1977 илдэн Азəрб. Дəвлət Нефт Сəнəјєси Елми-Тəдвигəт вə Лəјиһə Ин-тундə бəјүк елми ишчидир. Азəрб.ССР-дə нефт јəтəғлəр-рынн ишлəнмəсн вə истисмəри мəсəлэлəри илə мəштул олмуш, дəннз нефт јəтəғлəринн комплекс минимсəнлєн-сн ұсулларыны тəдиг етмишдир. Гырмызы Улдуз ордени вə медалларлə тəлтиф олумушдур.

МЭММƏДОВ Мухтəр Искəндєр оғлу (14.5.1901, индики Ағдэм р-нууну Гарадағлы к.—31.3.1980, ордəдə)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1951). 1939 илдэн Сов.ИКП узвү. Əмək фəлһəјјəтинə 1920 илдэн бəшлəмишдир. Гарадағлы к.-индə к-з тəшкилднэ иштирək етмишдир. 1932—40 иллəрдə Ағдэм р-нууну Телмən ад. к-зундə, Гəрəнд вə Бəјəһ-мəдлн кəнд истєлək чəмјəјјəтиндə, 1941—60 иллəрдə Орчєникдєлє ад. к.-з дə сəдр олмуш, 1960 илдэн өмрүнүн ақырнə кимн Телмən ад. к-здə агронон ишлəмишдир. АКП-нин 18—22-чи гурулталарыннн нумəјəндəsi олмушдур. 1950 илдə пəмбычыллы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлəри алдə етмишдир. Гырмызы Əмək Бəјрəгы ордени вə медалларлə тəлтиф олумушдур.

вə В. И. Суриков ад. Москва Рəссəмлыг Ин-туну (1957) битирмишдир. Һекəлтарəшлығын мұхтəлиф жанрларындə əсэрлєр јарəтмшдир. Əсэрлєри: «Аил» (киис, 1957), «Академик М. Топчубəшов» (мəрмєр, 1961), «Гызымын портрети» (киис, 1962, мəрмєр, 1965),

«Нефтчи» (киис, 1963; кəстəрилэн бүтүн əсэрлєри Азəрб. Ичмэсəнəт Музејиндəл-дир) вə с. 26 Бакы комиссарыннн хəтирə ансамблы (мəрмєр, гранит, мис, 1968, мұштəрək лəјиһə; Бакы) монументаллыгы, пластик формаларын лəкє-виклијин илə фəрғлєнлєр.

МЭММƏДОВ Нусрəт Худу оғлу (д. 19.12.1927, индики Чəлилбəd р-нууну Приволноје к.)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1966). 1957 илдэн Сов.ИКП узвү. 1940—69 иллəрдə Чəлилбəd р-нууну «Гырмызы Партизэн» к-зундə чəбэн, тракторчу вə бригадир, 1969—78 иллəрдə «Гырмызы Партизэн» с-зундə шə'бə мұдирн вə агронон ишлəмиш, 1978 илдэн бригадирдир. 1966 илдə тəхмычыллы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəричлєри алдə етмишдир. ССРИ Али Советинин (6-чы чəгырыш) депутатты олмушдур.

МЭММƏДОВ Рəзə Əли оғлу (д. 9.4.1927, Бакы)—тəсəррүфəт рəйбєри, Со-сналист Əмəји Гəбрəманы (1980). Азəрб. ССР əмкəрлəр мұһəндис (1971). 1958

илдэн Сов.ИКП узвү. Əмək фəлһəјјəтинə 1951 илдə бəш-лəмиш, 1953—61 иллəрдə л. Шылд ад. Бакы мəшынгəр-мəнəл э-дундə мұһəндис-тєхник вə дик-тəр вəзифəлəрдə, 1961—67 иллəрдə Б. Сəрдəров ад. мəшынгəјьмə э-дуну, М. К. Мирон ад. мəшынгəјьмə э-дуну директору, 1967—75 иллəрдə Азəрб. нефт мəшынгəјьмə сəнəјє бирлијинн бəш мұһəндис, рəисн олмуш, 1975 илдэн Үмүмттифəг нефт мəшынгəјьмə сəнəјє бирлијинн рəисидир. Азəрб. ССР Али Советинин (9—10-чү чəгырыш) депутаттыдир. АКП 29-чу гурулталымдə АКП МК үзлүлүгүнə нəмзəд, 30-чү гурулталымдə үзү сечилмишдир. Ленин ордени, Гырмызы Əмək Бəјрəгы ордени, «Шəрəф ишəны» ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Сəфəрəли Ибраһим оғлу (30.12.1929, Исмəјиллы р-нууну Əһнє к.)—ишəтəч, Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1971). Азəрб.ССР-ин фəкрий нəшəтчисы (1974). ССРИ Дəвлət мұкəфəты лəурəты (1978). 1966 илдэн Сов.ИКП узвү. Əмək фəлһəјјəтинə 1947 илдə Азəрифтнн тə'мир тик-кити трестиндə бəнə кимн бəшлəмшдир. 1961 илдэн Азəрб.ССР Сəнəјє Ти-китисн Нəзирлијн 4-М-ли трестинн 48-М-ли идэрэсиндə бригадир ишлəр. Сов.ИКП 24-чү, 26-чы гурулталарыннн нумəјəндəsi олмушдур. Ленин ордени, Октябр Ингилəбы ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

МЭММƏДОВ Тəкə Нəзир оғлу (д. 18.7.1927, Бакы)—Азəрб. совет һекəл-тарəшы. Азəрб.ССР əмкəрлəр ичмэсəнəт хəдимн (1962). Азəрб.ССР хəлг рəссəми (1973). ССРИ Рəссəмлыг Академи-синн м. узвү (1975). Проф.(1977). ССРИ Дəвлət мұкəфəты лəурəты (1978). Азəрб.ССР Дəвлət мұкəфəты лəурəты (1982). 1949 илдэн Сов.

Т. Һ. Мəм-мəd оғлу. М. Əнзəбəјовун абидєн. Тунич. Гранит. 1977. Бакы.

ИКП узвү. З. Мəмчədовынн оғлудур. И. Ј. Рєпин ад. Ленинград Бəјəкəрлыг, Һекəлтарəшлыг вə Мə'мəрлыг Ин-туну битирмишдир (1951). Азəрб. Рəссəмлєр Иттифəқи Идэрэсинн сəдри (1970—72) олмушдур. Һекəлтарəшлы-ғын мұхтəлиф жанрларындə (монумент-тал абидə, портрет, буст, горелєф вə с.) əсэрлєр јарəдир. М.-ун илг əсэрлєри «Бакы комиссарлары», киис, 1951, «Партизэн Михəјьл», мəрмєр, 1955, «Сəм-лал Вурғунун портрети», ағач, 1957—һəммəsi Азəрб. Дəвлət Ичмэсəнəт Музејиндəдир; «Низəми Кəнчəн», ағач, 1954, Низəми ад. Əдəбијəт музеји динамик-лијин, ифəлэзиллијин, пластик формаларын оријенталлыгы илə фəрғлєнлєр. Мону-ментал Һекəлтарəшлыг М.-ун јарəдчыл-тығындə мұһүм јєр тутур. Сунгəјьтдə В. И. Ленинн абидəsi (Ө. Елдаровлə бəрк, тунич, 1957), Бакыдə Ү. Нəчм-бəјовун (тунич, гранит, 1960), М. Фү-зулинн (Ө. Елдаровлə бəрк, тунич, гранит, 1962), М. Əнзəбəјовун (тунич, гранит, 1977), И. Нəсиминн (И. Зєл-мєлєли бəрк, тунич, гранит, 1979) абид-элэри, XI Гызыл Ордунун шəрəфинн абидэ (тунич, гранит, 1980) илин абиджларлыгы, образын психолојия вəз-јјєјјəтинə мұнəсиб форма сечилмəsi бə-хыммидэн совет Һекəлтарəшлығынын эң жəхшы нумунэлəриндєлдир. Азəрб. ССР Али Советинин (8-чы чəгырыш) депутатты олмушдур. АКП 28-чи гурул-талымдə (1971) МК үзлүлүгүнə нəмзəд сечилмишдир. «Шəрəф ишəны» ордени илə тəлтиф олумушдур.

Əд.: Совет Азəрбəјчəсинн Һекəл-тарəшыны. Б., 1973; Нəзəрзəвə Д., Тəхəл Мəмєлєв, М., 1972.

МЭММƏДОВ Түрəб Сүлєјмən оғлу (д. 10.5.1911, индики Ағдэм р-нууну Гарадағлы к.)—Сосналист Əмəји Гəбрəманы (1948). 1945 илдэн Сов.ИКП узвү. Азəрб.ССР-ин пəмбыг устəсы (1957). Бəјүк Вəтєн мұһəрибоси иштирəкчəсы. 1932—63 иллəрдə Ағдэм р-нууну индикн Телмən ад. к-зундə колхозчу, бригадир, сəдр олмушдур. Үмүмдүлјə сүлг тэрəф-дарлары конгресиндə (Москва, 1949) иштирək етмишдир. 1947 илдə пəмбы-чыллы сəһəсиндə јуксəк эмək кəстəри-члєри гəзəнимшдир. АКП-нин 18, 19, 22, 24-чү гурулталарыннн нумəјəндə-си олмушдур. Медалларлə тəлтиф едил-мишдир. 1963 илдэн Иттифəг Əнəмјјəт-ли фəрди пєнсиячылдыр.

МЭММƏДОВ Хəлил Мəммəd оғлу (д. 5.5.1916, Шушə)—Совет Иттифəқи

Гəбрəманы (24.3.1945), мивлєс кєн.-м. (1958). 1941 илдэн Сов.ИКП узвү. 1939 илдə Совет Ордусунə чəгырымшдир. 1940 илдə танк батəлјонуну алəј мəжтəбинн битирэн М. танк командирн тə'јин едилмишдир. Бəјүк Вəтєн мұһəрибосиндə рəтə, батəлјон командирн олмушдур. Керч ј-а-ндə кəдэн дєјүш-лəрдə, Крым, Шимəли Гəфғəз, Украинə вə Молдэвијəнн əзəл етмєк угрулдə вурүшмəлəрдə фəрғлєнмишдир. 1944 илин пəјьымдə М.-ун танк батəлјону Руминјадə фашист ишгəлчлəрыннн дəрмəдэғин едилмэсиндə гəбрəмəнлыг кəстəришдир. 1946 илдə ордудə бурəхылмишдир. М. Рєсп. партија мəж-тəбинн битирдиклэн (1949) сонрə мəс'ул партија вə совет ишнмдə чəлшышдыр. Азəрб.ССР Дəхиллє Ишлєр Нəзирлијиндə мұвəнин (1957—60), нəзир (1960—65), Азəрб.ССР Нəзирлєр Советиндə шə'бə мұдирн (1965—71), Азəрб.ССР Бəдэн Тэрэбијəsi вə Идмəн Комитəсиннн сəдри (1971—74) олмушдур. 1974 илдэн Азəрб. ССР Нəзирлєр Советиндə шə'бə мұдир-дир. АКП-нин 18—23 вə 25—28-чи гурулталарыннн МК үзлү сечилмишдир. Азəрб.ССР Али Советинн (4—8-чи чəгырыш) депутатты олмушдур. Гырмызы Бəјрəг, Александр Невский, Гырмызы Əмək Бəјрəгы, 2 Гырмызы Улдуз, «Шəрəф ишəны» орденлєри вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

Əд.: Гəннəдє Ф., Живет средн пəс чєлєвєк. Б., 1976.

МЭММƏДОВ Худу Сурхəј оғлу (д. 14.12.1927, Ағдэм р-ну, Мəрəчли к.)—совет кристаллографы. Кеолојия-ми-нерəлєјия е. д. (1970), проф. (1973). Азəрб.ССР ЕА м. узвү (1976). 1959 илдэн Сов.ИКП узвү. 1957 илдэн Азəрб. ССР ЕА Гєјр-үлєя вə Физикн Кимјə Ин-тууну структур кимјə лабораторијəсинн мұдир-дир. Əсəс елми иш-лєри кристаллокијия сəһəсиндəдир. Си-ликəт бирлэшмəлəриндэн бир чəхуну гурлушуну мұјəјлэшдирмиш, һəмин бирлэшмəлєр синфил илə борəтлар, карбонатлар, јарəмкечирчилєр вə с. арсында кристаллокијия гəбүмлєт олмəсынн ашкəрə чықармш, 50-дєн чəк узвн лянғалн комплекс бирлэшмє-нин молекул вə кристал гурлушуну өјрəниш, тəдигəтларындə электрoнo-графия, рентген-спектрал анализ вə һидротермал синтез ұсулларындə кєниш истифəдə етмишдир. Јуксəкити-хəсм елми кəдрлєр һəзирлəнмəsiндə сəхмэтти вəр. «Шəрəф ишəны» ордени вə медалларлə тəлтиф едилмишдир.

Əсэрлєри: Кəлсунм-силикатларын вə һидросиликатларын кристаллокијиясы, Б., 1960; Нəхшлєрини јлғəшн Б., 1961 (башталары илə бəрк); Кристаллоґрəфия вə молекулəрнə структурə АҚВБ-бис (бєвжəтo)-дипријиди вəди (И). «Координə-

Əсэрлєри: Кəлсунм-силикатларын вə һидросиликатларын кристаллокијиясы, Б., 1960; Нəхшлєрини јлғəшн Б., 1961 (башталары илə бəрк); Кристаллоґрəфия вə молекулəрнə структурə АҚВБ-бис (бєвжəтo)-дипријиди вəди (И). «Координə-

Əсэрлєри: Кəлсунм-силикатларын вə һидросиликатларын кристаллокијиясы, Б., 1960; Нəхшлєрини јлғəшн Б., 1961 (башталары илə бəрк); Кристаллоґрəфия вə молекулəрнə структурə АҚВБ-бис (бєвжəтo)-дипријиди вəди (И). «Координə-

МӘММӘДОВ Хәлил Мәммәд оғлу (д. 5.5.1916, Шуша)—Совет Иттифагы Гәһрәманы (24.3.1945), милис кен.-м. (1958). 1941 илдән Сов.ИКП үзвү. 1939 илдә Совет Ордусуна чағырылмышдыр. 1940 илдә танк баталјонунун алај мәктәбини битирән М. танк командири тә'јин едилмишдир. Бөјүк Вәтән мүһарибәсиндә рота, баталјон командири олмушдур.

Керч ј-а-нда жедән дөјүшләрдә, Крым, Шимали Гафгаз, Украина вә Молдавијаны азад етмәк уғрунда вурешмаларда фәргләнмишдир. 1944 илин пажызында М.-ун танк баталјону Румынијада фашист ишғалчыларынын дармадағын едилмәсиндә гәһрәманылыг көстәрмишдир. 1946 илдә ордудан бурахылмышдыр. М. Респ. партија мәктәбини битирдикдән (1949) сонра мәс'ул партија вә совет ишиндә чалышмышдыр. Азәрб.ССР Дахили Ишләр Назирлијиндә мүавин (1957—60), назир (1960—65), Азәрб.ССР Назирләр Советиндә шө'бә мүдири (1965—71), Азәрб.ССР Бәдән Тәрбијәси вә Идман Комитәсинин сәдри (1971—74) олмушдур. 1974 илдән Азәрб.ССР Назирләр Советиндә шө'бә мүдиридир. АКП-нин 18—23 вә 25—28-чи гурултајларында МК үзвү сечилмишдир. Азәрб.ССР Али Советинин (4—8-чи чағырыш) депутаты олмушдур. Гырмызы Бајраг, Александр Невски, Гырмызы Әмәк Бајрағы, 2 Гырмызы Улдуз, «Шәрәф нишаны» орденләри вә медалларла тәлтиф едилмишдир.